

Fővárosi Munkaügyi Bíróság
Budapest, II. Királyfűrdő u. 4.
(volt Gyorskocsi u. 52.)

23.M. 5578/2008/6.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság

a személyesen eljáró H. S. (3525 Miskolc,) felperesnek

a dr. Horváth Sándor Ágoston jogtanácsos által képviselt

ORFK Nyugdíjmegállapító Osztály (1903 Bp., Pf. 314) alperes ellen

közigazgatási határozat megváltoztatása iránt indított perében meghozta az alábbi

í t é l e t e t

A bíróság a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen az alperesnek 10.000 (Tízezer) Ft perköltséget.

Az eljárási illetéket a magyar állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A bíróság a peres felek szóban és írásban előterjesztett nyilatkozatai, valamint a per iratanyaga alapján az alábbiakat állapította meg.

A felperes a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Igazgatóság Bűnmegelőzési Osztály állományába tartozik, a beosztása főelőadó, a rendfokozata őrnagy. A felperes szolgálati viszonyt létesített az alperessel, amely szolgálati időt az alperes 1977. január 1. napjától számította be. A felperes szolgálati idejének kezdő időpontja módosult, ugyanis a szolgálati idejét 2006. január 1-jétől az alperes 1,2-szeres szorzóval számította, így a szolgálati idő kezdő időpontja 1976. október 20-ra módosult.

A szolgálati idő kezdő időpontjának módosulása azt eredményezte, hogy a felperes 30 éves jubileumi jutalomra vált jogosulttá, illetőleg a szolgálati nyugdíjhoz szükséges mértékű szolgálati idő elérésére tekintettel az alperes a felperes szolgálati nyugdíját a 75-56/8500/2008 számú határozatával 2008. július 28-án rögzítette.

A felperes szolgálati idejét 2007. december 31. napjáig 31 teljes évben állapította meg és a 2007. évre vonatkozó nyugdíj összegét 190.420 Ft-ban, amely összeg a figyelembe vehető illetményátlag 73,5%-a.

A nyugdíjszámfejtés szerint a 2007. évben a felperes bruttó jövedelme a 13. havi illetménnyel együttesen 4.441.627 Ft volt. A felperes részére 2007 januárjában kifizették a 30 éves szolgálat után járó jubileumi jutalmat 985.872 Ft összegben.

A felperes álláspontja szerint a jubileumi jutalom összegét be kellett számítani a nyugdíjszámítás

alapjául szolgáló elért keresetbe, azonban ezt a munkáltató nem tette meg. Állította, hogy a munkáltató jogellenesen járt el, mivel a jubileumi jutalom esedékességének napja 2007. január 1. napja és a szolgálati nyugdíj összegét a szolgálati viszony megszűnését közvetlenül megelőző 365 nap alatt a szolgálati viszony keretében elért, a kifizetés időpontjában hatályos jogszabályok szerint nyugdíjjárulék alapjául szolgáló illetmény alapján kell kiszámítani.

A felperes szolgálati nyugdíját rögzítő 2008. július 28-án kelt, 72-56/8500/2008 számú határozat kimondja, hogy a rögzített szolgálati nyugdíj összege a teljes összegű nyugdíjat tartalmazza. A nyugdíj megállapítására a Hszt. 182/A § (1) és (2) bekezdése alapján került sor. Ezen határozat ellen a felperes fellebbezést nyújtott be, miszerint – álláspontja szerint – alacsonyabb összegben állapította meg az alperes a szolgálati nyugdíját, mint ahogy azt a jövedelmi viszonyai indokolnák. A MK igazságügyi és rendészeti minisztere a 2008. október 22-én kelt, IRM/AKHFO/2527-2/2008 számú határozatával a felperes fellebbezését elutasította. Hivatkozott a Hszt. 110. § (2) bekezdésére, miszerint a jubileumi jutalmat az esedékesség napján, azaz azon a napon kell kifizetni, amely számánál fogva a szolgálati viszony kezdő napjának megfelel. A felperes ezt a jogosultsági időt 2006. augusztus 8-án érte el, ennek ellenére részére a jubileumi jutalmat 2007. január 1-jén fizették meg. A Hszt. 183. § (1) bekezdése szerint nem a kifizetés, hanem az elért időpontját kell figyelembe venni – a jutalom összegét a szolgálati nyugdíj rögzítésekor a szolgálati nyugdíja alapját képező illetményátlagba nem lehet beszámítani.

A felperes a közigazgatási határozatok ellen keresetet nyújtott be a Fővárosi Munkaügyi Bírósághoz. A keresetében kérte, hogy a bíróság helyezze hatályon kívül az alperesi határozatokat és kötelezze új eljárás lefolytatására annak érdekében, hogy a nyugdíj mértékének megállapítása során a nyugdíjazást megelőző 365 napon belül kifizetett 30 éves munkaviszonyra járó 985.872 Ft jubileumi jutalmat a nyugdíj alapjába az alperes számítsa be.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a felperes helytelenül értelmezi a vonatkozó jogszabályokat. Kétségesse tette azt, hogy a jubileumi jutalom a nyugdíj alapját képező összegbe beszámítható-e és a nyugdíj összege szempontjából figyelembe vehető-e.

Állította, hogy a szolgálati idő kedvezményes számításának eredményeként a jubileumi jutalomra való jogosultság ideje megváltozott, azt vissza kellett helyezni 2006-ra, az esedékességi idő leteltét követő időpontra. A szolgálati idő módosítására sor került, amelyet a felperes tudomásul vett, és tisztában volt azzal, hogy a 30 éves jogviszonyt már 2006-ban elérte. Állította, hogy a jubileumi jutalom beszámítása nem a kifizetés idejéhez kötött elért idő alatt történik, hanem a jogosultság elérésének időpontjával keletkezik.

A kereset nem alapos.

A fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati idejéről szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) IX. fejezete rendelkezik az illetményekről, míg a X. fejezet a különböző juttatásokról. A Hszt. XI. fejezete az érdemek elismerése kategóriaként rendelkezik arról, hogy a hivatásos állomány tagja az adott szolgálati feladat kiemelkedő teljesítéséért, illetve a szolgálati feladatok hosszabb időn át történő eredményes végzéséért pénz- vagy tárgyjutalomban részesíthető. A Hszt. 342. § (2) bekezdés j) pontjában biztosított felhatalmazás alapján a 21/1977 számú BM rendelet 2. § (1) bekezdése, illetőleg 7. §-a további pénzjutalom megállapítására ad felhatalmazást.

A Hszt. a szabályozás rendszeréből következően külön nevesíti az objektív jellegű szabályozáson alapuló, a szolgálatban eltöltött időre tekintettel járó jubileumi jutalmat és a munkáltató által adható, mérlegelési jogkörbe tartozó jutalmat, amely utóbbi esetében a juttatás feltétele, hogy a munkáltató a munkavállaló teljesítményét kiemelkedőnek, eredményesnek értékelje. Ez a juttatás mindenképpen a munkavégzés minőségén alapul.

23.M. 5578/2008/6.

A jubileumi jutalom a szolgálatban eltöltött időre tekintettel jár, függetlenül a végzett munka minőségétől és mennyiségétől.

A Hszt. 99. §-a határozza meg az illetmény fogalmát.

Az (1) bekezdés szerint a hivatásos állomány tagja szolgálati viszonya alapján havonta illetményre jogosult.

A (2) bekezdés szerint az illetmény beosztási illetményből, rendfokozati illetményből, illetménykiegészítésből, szolgálati idő pótlékból, valamint az e törvény által meghatározott feltételek fennállása esetén illetménypótlékból áll. A beosztási illetmény és a rendfokozati illetmény együttes összege képezi az alapilletményt.

A hivatkozott szabályozásból megállapítható, hogy a jutalmat a jogalkotó nem teszi az illetmény részévé.

A törvény az átlagkereset fogalmát a 108. §-ban rögzíti.

Az (1) bekezdés szerint, ahol e törvény átlagkeresetről rendelkezik, ott a havi átlagkereset összegének megállapításánál az esedékesség időpontjában érvényes alapilletmény és illetménykiegészítés, valamint az utolsó négy naptári negyedévben (irányadó időszak) kifizetett illetménypótlék, jutalom és külön juttatás együttes összegének egy havi átlagát kell alapul venni.

Ez a rendelkezés a jubileumi jutalmat nem teszi az átlagilletmény részévé.

A szolgálati nyugdíj összegének meghatározása szempontjából a munkavégzésen alapuló jutalom szintén illetmény jellegű juttatásnak minősül, amely után az egészségbiztosítási és munkavállalói járulékot meg kell fizetnie a hivatásos állomány tagjának. Ezzel ellentétesen a jubileumi jutalom után egyik járulékot sem fizeti a munkavállaló.

A munkáltatói mérlegelésen alapuló jutalommal egy tekintet alá esik az a jutalom, amelynek kifizetésére jogszabály rendelkezése vagy bérmegetakarítás terhére kerül sor. Ezek a jutalom fajták ugyancsak nyugdíjjárulék alapjául szolgáló jövedelmek, mivel levonásra kerülnek belőlük az egészségbiztosítási és a munkavállalói járulékok.

A felperes jubileumi jutalmával kapcsolatosan az ellentmondásra azért merült fel, mert a felperes szolgálati idejének kezdő időpontja egy utólagos rendelkezés következtében módosult egy korábbi időpontra, mint ahogy a szolgálati viszony ténylegesen létesült, így nyilvánvalóan az eredeti állapothoz képest eltérő időpontban vált esedékessé számára mind a jubileumi jutalom, mind a szolgálati nyugdíjra feljogosító idő elérése.

A felperes szolgálati nyugdíját az alperes 2006. december 8-ával rögzítette 2007. december 31-én. A jubileumi jutalomra való jogosultság elérésének időpontja 2006. augusztus 8-a, míg a kifizetés későbbi időpontban történ meg, 2007 januárjában. A felperes állítása szerint a kifizetés időpontja a mérvadó ebből a szempontból, így a jubileumi jutalom összege a szolgálati nyugdíj összegébe beszámít.

A bíróság álláspontja szerint a jubileumi jutalom törvényi szabályozását és rendeltetését illetően a végkielégítéssel mutat hasonlóságot. Mindkét juttatás azért jár, mert a szolgálati viszony meghatározott ideig fennállt. Nem kapcsolódnak a munkavállaló munkavégzéséhez és nem részei az átlagkeresetnek és nyugdíjszámításnak.

A Hszt. 183. § (1) bekezdésének rendelkezése szerint a szolgálati nyugdíj összegét a szolgálati

viszony megszűnését közvetlenül megelőző 365 nap (szökőév esetén 366 nap) alatt a szolgálati viszony keretében elért, a kifizetés időpontjában hatályos jogszabályok szerint, nyugdíjjárulék alapjául szolgáló illetmények és illetmény jellegű juttatásoknak, az elért jövedelemből bruttó levont egészségbiztosítási járulék, nyugdíjjárulék, magánnyugdíjpénztári tagdíj, valamint munkavállalói járulék összegével, továbbá a fennmaradó összegre képzett személyi jövedelemadó összegével csökkentett összege havi átlaga alapján kell megállapítani.

A (4) bekezdés szerint az (1) és (3) bekezdésben említett illetményen és illetmény jellegű juttatáson az alapilletményt, illetménykiegészítést, az illetménypótlékot, a külön juttatást és a jutalmat kell érteni.

Az igazságügyi és rendészeti miniszter, illetve az önkormányzati és területfejlesztési miniszter irányítása alá tartozó rendvédelmi szervek és az állami és hivatásos önkormányzati tűzoltóság hivatásos állományú tagjainak nyugellátása, valamint baleseti járadékának megállapításának eljárási rendjéről szóló 28/2006(XI.9) IRM-ÖTM együttes rendelet a Hszt. 342. § (2) bekezdés m) pontja alapján kapott felhatalmazása szerint rendelkezik a szolgálati nyugdíj megállapításáról.

A rendelet 5. § (1) bekezdése kimondja, hogy a szolgálati nyugdíj alapjául szolgáló jövedelem megállapításánál a Hszt. 183. §-a alapján a nyugdíjazás kezdő napját megelőző 12 hónap (365 nap, szökőév esetén 366 nap) alatt a szolgálati jogviszony keretében elért és a nyugdíj alapjául szolgáló, a számított személyi jövedelemadóval csökkentett illetményt és illetmény jellegű juttatást kell figyelembe venni.

A (2) bekezdés szerint a nyugdíj alapjául szolgáló illetmények közé az első hónapra csak a teljes naptári hónapra kifizetett illetményt lehet felvenni.

A Hszt. 183. § (2) bekezdésének az általános társadalombiztosítási rendelkezésekhez képest speciális szabályozásából következően a szolgálati nyugdíj összegének meghatározása szempontjából azok a nyugdíjjárulék alapjául szolgáló jövedelmek vehetők figyelembe illetményként és illetmény jellegű juttatásként, amelyekből a munkavállalónak a nyugdíjjárulék mellett egészségbiztosítási járulékot és munkavállalói járulékot kellett fizetnie.

A Hszt. 183. § alkalmazása szempontjából a szolgálati nyugdíj számításánál az illetmény és a (4) bekezdésben felsorolt illetmény jellegű juttatások vehetők figyelembe. Az illetmény részéről a Hszt. 99. §-a rendelkezik. E szerint az illetmény része a beosztási illetmény és a rendfokozati illetmény. Ez képezi az alapilletményt, ezen túlmenően az illetménykiegészítés, szolgálati idő pótlék, illetménypótlék és ameddig a feltétel fennáll, a vezetői illetménypótlék, illetőleg az idegen nyelvtudási pótlék. Ezen kívül a Hszt. 322. §-ában felsorolt illetménypótlékok.

Illetmény jellegű juttatásnak minősülnek a Hszt. 118. §-a szerinti jutalom és a 109. § szerinti külön juttatás.

Amennyiben az átlagszámítás alapjául szolgáló időszakban az állomány tagja pénz jutalmat kap a munkája elismeréseként, ez a juttatás illetményhez tartozó keresetnek minősül, miután az egészségbiztosítási járadékot és munkavállalói járulékot ezen összeg után is levonták.

Ténykérdés, hogy a jövedelem része, de nem kereset az a pénzösszeg, amely a szolgálati viszony fennállásának elismerésére szolgál, de nem kötődik a tényleges munkavégzéshez. Ilyenek a jubileumi jutalom, a végkielégítés és a szolgálati idő pótlék. A jubileumi jutalom nem minősül illetmény jellegű jövedelemnek, hiszen az átlagkeresetnek sem képezi a részét, hanem egy jóval hosszabb időszakhoz tartozó kifizetésnek minősül. A jubileumi jutalom összege legfeljebb a teljes jogosultsági időszakra (30, 35, 40 év) lenne átlagolható és az átlagkeresetbe beszámítható, amennyiben a jogalkotó így rendelkezett volna.

23.M. 5578/2008/6.

A Hszt. 183. § (2) bekezdése szerint az (1) bekezdésben meghatározott összeg kiszámításánál alkalmazni kell a társadalombiztosítási szabályokban az öregségi nyugdíj megállapításánál előírt korlátozásokat.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (Tny.) 21. § (1) bekezdése szerint az öregségi nyugdíj összege – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – az alapját képező havi átlagkeresetnél több nem lehet.

Ez a korlátozó rendelkezés a Hszt. 182. § rendelkezésével együttesen értelmezendő, amely felsorolja azokat a törvényi kivételeket, amikor a szolgálati nyugdíjat teljes összegben kell folyósítani. A jubileumi jutalomnak a szolgálati nyugdíj összegénél illetmény jellegű kifizetésként történő figyelembevétele akár a teljes, akár a korlátozott összegben történő folyósítás esetén azt eredményezné, hogy a nyugdíj összege adott esetben meg is haladná a számítás alapot képező jövedelmet. Ennek megtörténtét pedig a Tny. rendelkezése kifejezetten tiltja.

A szolgálati nyugdíj számítása a Hszt. 183. § (1), (2) és (4) bekezdései szerint eltérően történik az általános nyugdíjszámításhoz képest. A szolgálati nyugdíj összegének meghatározásánál az átlagszámítás időszaka kizárólag a szolgálati viszony megszűnését megelőző 365 nap, a járulék alapú jövedelmek közül csak az illetmények és illetmény jellegű kifizetések vehetők figyelembe, vagyis azok, amelyek után egészségbiztosítási és munkavállalói járulékot kell fizetni.

A bíróság álláspontja szerint a hivatásos állományú tag elért illetményének minősül:

- a szolgálati nyugdíj megszűnését megelőző 365 napban elért, vagyis a törvény szerint érvényes mindenkori illetménye (alap- és kiegészítő illetmény), valamint
- az illetménypótlék, a jutalom és külön juttatás, mint illetmény jellegű juttatások együttes összege.

A perben a bíróság tényként állapította meg, hogy a felperes szolgálati viszonyának kezdete 1976. augusztus 8-ára módosult, így a 30 éves jubileumi jutalomra 2006. augusztus 8-án szerzett jogosultságot. Ténykérdés, hogy ennek kifizetése 2007 januárjában történt meg.

A felek között eltérő álláspont merült fel avonatközásban, hogy a szolgálati viszony keretében elért illetmény jellegű juttatásnak minősül-e a jubileumi jutalom. A bíróság álláspontja szerint a Hszt. 183. §-ának értelmezéséből az következik, hogy bármilyen, a szolgálati nyugdíj alapjául szolgáló munkavégzéshez kapcsolódó illetmény elért juttatásnak a jogosultság megszerzésének időpontjában minősül, azonban a jubileumi jutalom – az előzőekből következően – nem minősül sem az átlagkereset, sem pedig a szolgálati nyugdíj számítása alapjául szolgáló juttatásnak. Ebből a szempontból, tehát nem tekintendő a felperes szolgálati nyugdíja szempontjából elért illetménynek.

A Hszt. 110. § (2) bekezdése szerint a jubileumi jutalom a szolgálati viszonyban töltött idő elérésének napján esedékes. A belügyminiszter irányítása alatt álló fegyveres szervek hivatásos állományú tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályiról szóló 20/1997(III.19) BM rendelet 15. § (1) bekezdésének rendelkezése szerint a jubileumi jutalmat a Hszt. 110. §-ának (2) bekezdése szerint az esedékesség napján, azaz azon a napon kell kifizetni, amely számánál fogva a szolgálati viszony kezdő napjának megfelelő, ha ez a lejárt hónapban hiányzik, a hónap utolsó napján.

A hivatkozott rendelkezésből megállapítható, hogy a jogosultság megszerzésének napján elértnek tekintendő az az illetmény vagy illetmény jellegű juttatás, a kifizetés eltérő időpontban kötelezett teljesítésének késedelme megállapítható, úgy kamat járhat.

A hivatkozott jogszabályi rendelkezésekből megállapítható, hogy a jogosultság elérése objektív tény. Ezzel szemben a kifizetés a munkáltatói intézkedéstől függő, szubjektív körülmény. Előfordulhat, hogy a szolgálati nyugdíjra vonatkozó határozat meghozataláig a munkáltató valamilyen okból nem fizeti ki az illetményt, de azokat a nyugdíj összegének megállapítása szempontjából mégis figyelembe veszi. Az alperes gyakorlata szerint ez történik.

Az előzőekből következően a bíróság a felperes keresetét nem találta megalapozottnak, így a felperes által felhozott indokok alapján a közigazgatási határozat megváltoztatására, illetőleg hatályon kívül helyezésére a Pp. 339. § (1) bekezdése szerint jogszabályi lehetőség nincs.

A Pp. 78. § (1) bekezdése szerint a pereszes fél viseli az ellenérdekű fél perrel kapcsolatos költségeit, valamint az eljárási illetéket.

A felperest terhelő perköltség mértékét a bíróság mérlegeléssel a 32/2003(VIII.22) IM rendelet előírásai szerint állapította meg.

A per a társadalombiztosítási nyugellátásokról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 81. §-a szerint tárgyi költségmentes, ezért a le nem rótt eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 340. § (1) bekezdése kizárja.

Budapest, 2009. március 30.

Dr. Slimbarszki Éva s.k.
eljáró bíró

A kiadmány hiteléül:

